

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. generała broni K. Świerczewskiego

KATEDRA TAKTYKI OBRONY PRZED ŚRODKAMI
MASOWEGO RAŻENIA

JAWNE
SŁUŻBOWEGO

Egz. Nr 4

ppłk inż. dr K. NAWROCKI

**WSTĘPNE ZAŁOŻENIE TAKTYCZNO-OPERACYJNE
W ZAKRESIE ORGANIZACJI WOJSK CHEMICZNYCH DPD
ORAZ WYPOSAŻENIA DYWIZJI W SPRZĘT CHEMICZNY**

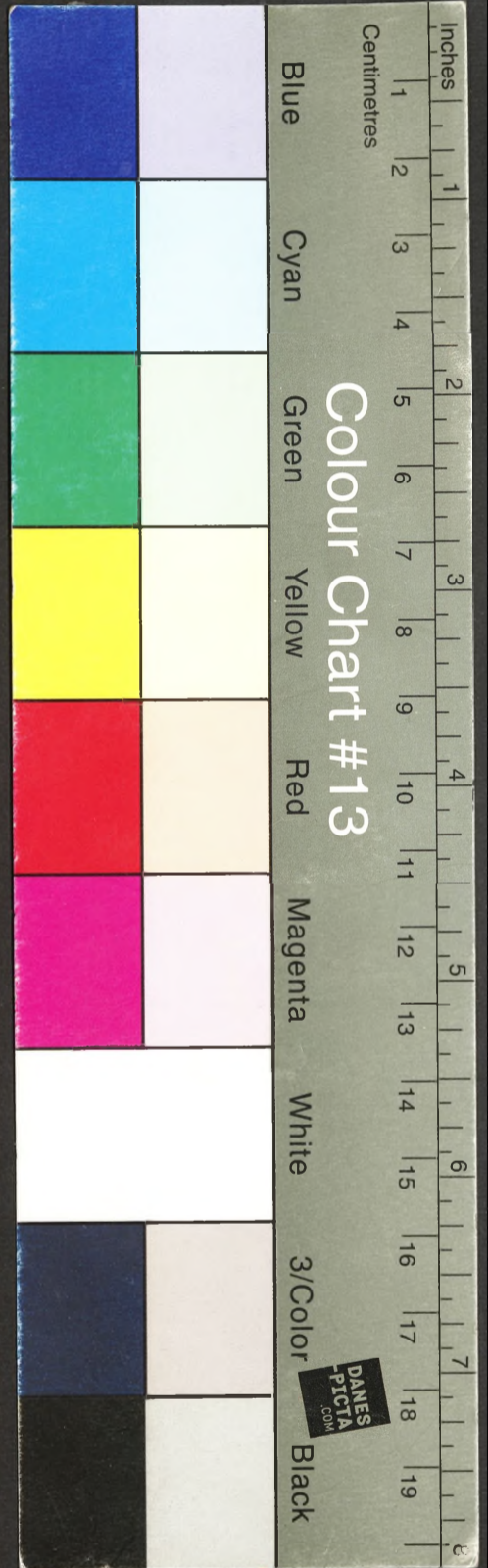

**ARCHIWUM
BIBLIOTEKI SZKOLENIOWEJ
KADEMII SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Świerczewskiego**
32840

WARSZAWA

STYCZEN

1968

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. generała broni K. Świerczewskiego

**KATEDRA TAKTYKI OBRONY PRZED ŚRODKAMI
MASOWEGO RAŻENIA**

JAWA
Szczepko

Egz. Nr 4

ppłk inż. dr K. NAWROCKI

**WSTĘPNE ZAŁOŻENIE TAKTYCZNO-OPERACYJNE
W ZAKRESIE ORGANIZACJI WOJSK CHEMICZNYCH DPD
ORAZ WYPOSAŻENIA DYWIZJI W SPRZĘT CHEMICZNY**

**ARCHIWUM
BIBLIOTEKI SZKOLENIOWEJ
AKADEMII SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Świerczewskiego**
32840

W A R S Z A W A

S T Y C Z E N

1 9 6 8

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Swierczewskiego

KATEDRA TAKTYKI OBRONY PRZED SRODKAMI MASOWEGO RAZENIA

Przekl. prot. 12657.

PODSTAWA
Ustawa z dnia 22 stycznia 1969 roku
art. 86 ust. 2
(Dz.U. p. 11; poz. 55)
.....
podpis

JAWNE

[Redacted]

Egz. nr 4

Sprzedawca pł. "Katedra Taktyki Obrony przed Srodkami Masowego Rażenia" w Akademii Sztabu Generalnego, chemików zruć oraz wyposażenia dywizji w sprzęt chemiczny" zostały wydane i zamknięte na polecenie Katedry 1972/73.

WSTEPNE ZALOZENIE TAKTYCZNO-OPERACYJNE
W ZAKRESIE ORGANIZACJI WOJSK CHEMICZNYCH
DPD ORAZ WYPOSAZENIA DYWIZJI W SPRZET
CHEMICZNY.

~~010867~~
010867
AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Swierczewskiego

ARCHIWUM
BIBLIOTEKI SZKOLENIOWEJ
AKADEMII SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Swierczewskiego
132840

Opracowanie pt. "Wstępne założenia taktyczno-operacyjne w zakresie organizacji wojsk chemicznych DPD oraz wyposażenia dywizji w sprzęt chemiczny" zostało omówione i zaakceptowane na posiedzeniu Katedry TOPSMaR.

SZEF KATEDRY TOPSMaR

płk dypl. inż Józef SIEKIERA

Spis treści:

1. Analiza zagrożenia DPD bmar.
 - 1.1. Ogólne zasady użycia DPD w operacjach.
 - 1.2. Prawdopodobieństwo zagrożenia DPD bmar
2. Analiza zakresu zadań wykonywanych przez wojska chemiczne DPD.
 - 2.1. Rozpoznanie skażeń.
 - 2.2. Likwidacja skażeń.
3. Propozycje struktury organizacyjnej pododdziałów wojsk chemicznych oraz wyposażenie w sprzęt chemiczny pododdziałów DPD.
 - 3.1. Pododdziały rozpoznania skażeń.
 - 3.2. Aparat kierowniczy wojsk chemicznych DPD.
 - 3.3. Wyposażenie pododdziałów DPD w sprzęt i środki chemiczne.
4. Krótka ocena sprzętu chemicznego.

Załączniki: 1-2 Ogólna struktura proponowanej Organizacji wojsk chemicznych w DPD.

1. Analiza zagrożenia DPD bnaar

1.1. Ogólne zasady użycia DPD w operacjach

Z analizy zachodniego teatru działań wojennych oraz przewidywanego rozmachu prawdopodobnych działań na tym obszarze wynika, że desanty powietrzne będą odgrywały zasadniczą rolę przede wszystkim na centralnym kierunku strategicznym. Desanty te o znaczeniu strategicznym w sile kilku powietrzno-desantowych i ogólnowojskowych ZF mogą być wysadzane w pierwszych dniach początkowego okresu wojny. Zadaniem tych desantów może być stworzenie jakby "nowego frontu" w głębi terytorium nieprzyjaciela, zerwania mobilizacji, izolacji rejonu starcia wojsk lądowych i nie dopuszczenie do podejścia odwodów operacyjno-strategicznym do tego rejonu, opanowanie ważnych obszarów i rejonów administracyjno-gospodarczych i stworzenie w ten sposób warunków do szybkiego osiągnięcia zasadniczego celu początkowego okresu wojny.

W warunkach prowadzenia operacji zaczepnej wzdłuż wybrzeża morskiego - z uwagi na właściwości terenu i nieco mniejsze tempo natarcia niż na kierunku centralnym - działania powietrzno-desantowe na kierunku lądowym będą organizowane przez dowództwo Frontu, siłami jednej DPD, w niektórych wypadkach wzmocnionej oddziałami ogólnowojskowymi.

Podczas operacji zaczepnej frontu desant powietrzny wysadza się w celu natychmiastowego wykorzystania skutków zmasowanych uderzeń jądrowych i wykonania samodzielnych zadań taktyczno-operacyjnych poprzez opanowanie ważnych rejonów i obiektów.

W zależności od treści zadań, działania wojsk desantu powietrznego mogą być prowadzone w sposób zwarty - całością sił na określony zasadniczy obiekt /grupę obiektów/ lub poszczególnymi pododdziałami desantu przeciwko rozróżkowanym obiektom nieprzyjaciela.

W zasadzie DPD jako operacyjny desant powietrzny będzie działała całością sił, wykonując następujące zadania:

- zdobywanie i utrzymywanie przepraw na rzekach, węzłów komunikacyjnych, ciąśnin, ośrodków administracyjnych, portów itp;
- niszczenie zasadniczych składów /w tym składów głowie jądrowych/;
- zdobywanie i utrzymywanie lotnisk;
- powstrzymywanie sił nieprzyjaciela na określonym kierunku.

Z analizy typowych zadań operacyjnych wojsk Frontu wyni-

ka, że lądowanie desantu powinno nastąpić nie później niż 2 - 3 dni przed podejściem nacierających wojsk do rejonu działań desantu.

Dywizji ^{powietrzno} przeciwdesantowej wyznacza się rejon lądowania o wymiarach 30x40 km. Dla batalionu natomiast wyznacza się zrzutowiska o rozmiarach 3x4 km. Ogółem dla lądowania DPD sposobem spadochronowym wyznacza się 6-8 zrzutowisk. Pododdziały rozpoznawcze dywizji mogą być zrzucone poza granicami rejonu lądowania dywizji.

Jeśli lądowanie desantu następuje w ślad za uderzeniami broni jądrowej, zrzutowiska /lądowiska/ powinny być wybierane w takiej odległości od rejonu wybuchów, by w chwili zrzutu desantu teren nie był skażony ponad dopuszczalne normy oraz aby zrzut nie lądował w rejonach objętych pożarami i silnymi zniszczeniami.

Dla przygotowania DPD do działań desantowych wyznacza się rejon wyjściowy, który obejmuje zasadnicze i zapasowe lotniska, rejony ześrodkowania i wyczekiwania oddziałów i pododdziałów dywizji. Rejon wyjściowy może być wybierany w odległości 300-600 km od linii styczności wojsk walczących. Orientacyjnie dla dywizji powietrzno-desantowej wyznacza się 6 - 8 zasadniczych lotnisk i kilka zapasowych, natomiast dla batalionu - 1 lotnisko.

Rejon ześrodkowania wyznacza się na takiej odległości od rejonu wyczekiwania, by pododdziały i oddziały mogły w ciągu jednej nocy przejść do rejonu wyczekiwania. W rejonie ześrodkowania wojska mogą przebywać do kilku dni. W niektórych jednak wypadkach, gdy desantowanie odbywa się w pierwszych dniach wojny, oddziały dywizji mogą przechodzić bezpośrednio do rejonów wyczekiwania z rejonów alarmowych.

Rejony wyczekiwania wyznacza się w odległości około 8 - 10 km od lotnisk załadowania, w terenie zapewniającym skryte rozmieszczenie wojsk i dogodne warunki sprawnego i szybkiego wyjścia na lotnisko załadowania.

1.2. Prawdopodobieństwo zagrożenia DPD bronią masowego rażenia

W działaniach dywizji powietrzno-desantowej można wyodrębnić trzy następujące okresy:

- okres przygotowawczy obejmujący wszystkie przedsięwzięcia organizacyjno-przygotowawcze /dywizja powietrzno-desantowa znajduje się w tym czasie w rejonie wyjściowym/

- okres desantowania /rozpoczyna się od chwili startu pierwszych samolotów, a kończy się zrzutem lub lądowaniem ostatnich pododdziałów w rejonie lądowania;
- okres prowadzenia działań bojowych przez oddziały DPD po wylądowaniu.

Każdy z tych okresów będzie się różnił stopniem i prawdopodobieństwem zagrożenia bmar ze strony nieprzyjaciela, jak również zakresem zadań wykonywanych przez wojska chemiczne DPD.

W wypadku stosowania broni masowego rażenia dywizja powietrzno-desantowa będzie zagrożona skażeniem: podczas przebywania w rejonie wyjściowym, w czasie przelotu oraz wykonywania zadań.

Podczas przebywania w rejonie wyjściowym dywizja powietrzno-desantowa sama może być obiektem uderzeń bmar za pomocą lotnictwa i rakiet oraz pośrednio może ulec skażeniu promieniotwórczemu, kiedy nieprzyjaciel w celu powstrzymania dopływu świeżych sił może wykonywać strefy skażeń promieniotwórczych na szerokim froncie. Na podstawie studiów ćwiczeń NATO wiadomo, że grupa armii może wykonać dwie - trzy bariery jądrowe w odległości do 400 km od przedniego skraju, a armia polowa jedną - dwie w odległości do 170 km. Każda bariera może mieć 200 - 300 km szerokości i ponad 50 km głębokości. Ponadto środkami strategicznymi /za pomocą lotnictwa i rakiet/ nieprzyjaciel może wykonać bariery jądrowe na głębokość całego kraju. Jak z powyższego wynika DPD może zawsze znaleźć się w strefie skażeń promieniotwórczych, a duże powierzchnie tych skażeń mogą poważnie ograniczyć możliwości wyboru rejonów wyjściowych, utrudnić przemarsz z rejonów ześrodkowania do rejonów wyczerkiwania i załadowania na lotniskach.

W okresie desantowania zasadnicze zagrożenie występuje - podczas lotu desantu w powietrzu. Żołnierze desantu mogą ulec skażeniu oraz otrzymać dawkę promieniowania wskutek opadania pyłu promieniotwórczego po naziemnych wybuchach jądrowych, wykonywanych przez nieprzyjaciela na wojska lądowe.

Podczas przelotu przez obłok promieniotwórczy powstały po naziemnym wybuchu jądrowym średniego kalibru, załogi i przewożony desant mogą w ciągu pierwszych dziesięciu minut od wybuchu otrzymać dawkę do 200 r; po trzydziestu minutach dawkę do 40 r. Dawka ta może sumować się w zależności od ilości opadających obłoków promieniotwórczych na trasie przelotu desantu.

Oczywiście tak wysokie dawki promieniowania mogą w krótkim czasie uczynić żołnierzy desantu niezdolnych do działań bojowych.

Na trasie przelotu desantu powietrznego mogą być wykonane własne powietrzne uderzenia jądrowe, w celu obezwładnienia opł nieprzyjaciela. W wyniku tych uderzeń znaczna ilość sił i środków opł zostanie wyeliminowana z walki, a skuteczność opł nieprzyjaciela ulegnie poważnemu osłabieniu.

Powstaje pytanie w jakim stopniu wykonane własne uderzenia jądrowe na trasie przelotu desantu wpływają ujemnie na desant w powietrzu.

W rozważaniach przyjmuje się, że na trasie przelotu kolumn lotnictwa transportowego wykonywane będą tylko powietrzne uderzenia jądrowe. Z uwagi na pewną różnicę czasu pomiędzy uderzeniami jądrowymi a przelotem desantu wyklucza się możliwość oddziaływania fali uderzeniowej, promieniowania cieplnego i promieniowania przenikliwego, występującego w momencie wybuchu.

Podstawowym czynnikiem rażenia po wybuchu jądrowym oddziaływającym na przelatujące samoloty desantu mogą być skażenia promieniotwórcze występujące w atmosferze na trasie przelotu samolotów transportowych oraz ewentualnie promieniowanie przenikliwe docierające z powierzchni ziemi z rejonów położonych w pobliżu punktów zerowych wybuchów.

Skażenie promieniotwórcze atmosfery ma miejsce w przestrzeni powietrznej, którą zajmuje powybuchowy obłok promieniotwórczy, w przestrzeni nad powierzchnią ziemi, w której tworzy się obłok pyłowy wywołany pod wpływem fali uderzeniowej na powierzchni ziemi oraz w rejonie wznoszącego się za obłokiem promieniotwórczym słupa pyłu.

Powybuchowy obłok promieniotwórczy po powietrznych wybuchach jądrowych wznosi się na maksymalną wysokość około 7-10 min.

Wysokość na jaką wzniesie się obłok i jego rozmiary zależą od mocy wybuchu. Na przykład górna część obłoku po wybuchu o mocy 30 KT osiąga maksymalną wysokość 10-11 km. Na tej wysokości szerokość obłoku dochodzi do 5 km, a wysokość do 4 km. Uwzględniając powyższe w celu zachowania bezpieczeństwa, przelotdesantu może odbywać się nie wyżej jak 1000-2000 m pod obłokiem promieniotwórczym /w przytoczonym przykładzie na wysokości 4000-5000 m/.

Obłok pyłowy powstały pod wpływem działania fali uderzeniowej wybuchu jądrowego o mocy 20-50 KT pokrywa rejon wybuchu do wysokości około 200-400 m nad powierzchnią ziemi i utrzymuje

się w tym rejonie kilkadziesiąt minut. Obłok pyłowy po wybuchu jądrowym charakteryzuje się stosunkowo niewielką aktywnością i przelot przez obłok z prędkością 500 km/godz. nie może powodować napromienienia siły żywej powyżej dopuszczalnych norm. Nie mniej jednak skażenie promieniotwórcze samolotów i ludzi może przekroczyć dopuszczalne normy i z uwagi na to wskazana jest wysokość lotu samolotów powyżej wysokości wznoszenia się obłoku pyłowego.

Wznoszący się ku górze strumień powietrza unosi z powierzchni ziemi olbrzymią ilość pyłu i przybiera kształt słupa pyłu o średnicy około 1 km. Słup pyłu posiada właściwości podobne jak obłok pyłowy nad powierzchnią ziemi, lecz z uwagi na małą średnicę dość szybko ulega rozproszeniu, szczególnie w warstwach górnych. Przepuszczalnie po około 30 minutach po wybuchu, gęstość obłoku pyłowego będzie tak mała, że skażenie samolotów i napromienienie zewnętrzne załogi i desantu będzie poniżej dopuszczalnych norm.

Biorąc powyższe pod uwagę, należy przyjąć, że istnieje pełna możliwość przelotu desantu nad rejonem powietrznych wybuchów jądrowych średniego kalibru po około 30-40 minutach w stosunku do czasu uderzeń jądrowych. Wysokość przelotu może wynosić od 400-4000 m /dla mocy wybuchów średniego kalibru/ i 300-1000 m /dla mocy wybuchu małego kalibru/.

W rejonie lądowania i podczas działań na tyłach przeciwnika zagrożenie skażeniami oddziałów dywizji powietrzno-desantowej jest niewielkie. W rejonach zrzutu i działań mogą występować jedynie skażenia promieniotwórcze po własnych uderzeniach jądrowych. W tym wypadku miejsca uderzeń jądrowych i przypuszczalne natężenie promieniowania są znane wojskom desantu, a ich skutki wykorzystuje się do rozwinięcia powodzenia.

Oddziały /pododdziały/ DPD zrzucone w celu opanowania ważnego miasta, węzła komunikacyjnego, składu broni jądrowej itp. mogą być narażone na działanie min jądrowych wysadzanych przez nieprzyjaciela i tym samym na skażenia promieniotwórcze.

W toku walki desantu nieprzyjaciel będzie dążył do ściągnięcia go na stosunkowo małej przestrzeni i wykonania uderzeń bronią jądrową, przede wszystkim uderzeniami powietrznymi. Użycie przez nieprzyjaciela broni chemicznej podczas walki z desantem jest raczej mało prawdopodobne. Wynika to głównie z rozśrodkowanego działania oddziałów dywizji powietrzno-desantowej, trudności określenia opłacalnego celu, możliwości porażenia wojsk własnych i ludności oraz dążenia do szybkiego odzyskania

uchwyconego przez desant terenu i obiektów.

Nie można jednak wykluczyć ewentualności zastosowania przez nieprzyjaciela ST w celu zniszczenia grupy lub pododdziału desantowego oraz w celu izolowania ich działania.

W n i o s k i:

1. W rezultacie użycia przez przeciwnika broni jądrowej i chemicznej, skażeniu środkami trującymi mogą ulec całe pododdziały, a skażeniu promieniotwórczemu nawet i cała DPD, szczególnie w rejonie wyjściowym. Jeżeli nawet DPD lub jej oddziały nie ulegną bezpośrednio skażeniu to problem ten może wystąpić podczas przejścia przez teren skażony z rejonu załadunku do rejonu wyczekiwania i dalej na lotniska załadowcze. Z kolei rejon wyczekiwania lub lotniska załadowcze mogą być skażone częściowo lub w całości.

Dlatego też, organizacja rozpoznania skażeń i zabiegów specjalnych powinna przewidywać możliwość jednoczesnego prowadzenia we wszystkich oddziałach i pododdziałach DPD, zabezpieczeni^{ia} szybkośćⁱ skutecznośćⁱ ich wykonania.

2. Wysoka toksyczność stosowanych przez nieprzyjaciela środków trujących i niebezpieczne, silne skażenia promieniotwórcze wymagają szybkiego przeprowadzenia rozpoznania i zabiegów specjalnych. Osiągnąć to można pod warunkiem zabezpieczenia oddziałów /pododdziałów/ dywizji powietrzno-desantowej samodzielności prowadzenia rozpoznania skażeń, kontroli dozymetrycznej, zabiegów specjalnych i decentralizacji wykorzystania pododdziałów chemicznych, szczególnie podczas działań na tyłach przeciwnika.
3. W warunkach prowadzenia współczesnej operacji zaczepnej dla oddziałów /pododdziałów/ DPD może zaistnieć potrzeba prowadzenia zabiegów specjalnych i zabiegów sanitarnych w rejonach skażeń promieniotwórczych /szczególnie na lotniskach załadowczych/.
4. Duże możliwości przeciwnika w zakresie użycia broni jądrowej i chemicznej, manewrowy, dynamiczny oraz specyficzny charakter działań DPD wymaga nowych organizacyjnych i taktycznych form wykorzystania pododdziałów chemicznych w tej dywizji. Specyfika działania dywizji powietrzno-desantowej stawia wysokie wymagania przed sprzętem chemicznym przeznaczonym do indywidualnej obrony, rozpoznania i likwidacji skażeń, jak również przed organizacyjno-etatową strukturą pododdziałów chemicznych.

2. Analiza zakresu zadań wykonywanych przez wojska chemiczne DPD

Pododdziały chemiczne dywizji powietrzno-desantowej wykonują przewidziany dla nich zakres zadań w rejonie wyjściowym do desantowania i podczas działań bojowych na tyłach nieprzyjaciela. W czasie przelotu /desantowania/ rozpoznanie skażeń powietrza prowadzą siły i środki lotnictwa transportowego.

Zakres zadań wykonywanych przez wojska chemiczne, niezależnie od tego czy DPD desantować będzie w rejonie wysp /uchwycenie i rozszerzenie przyczółka przy współdziałaniu z Dywizją Desantu Morskiego/ czy też na kierunku lądowym, jest następujący:

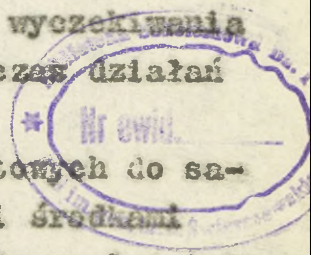
- prognozowanie stref /rejonów/ skażeń promieniotwórczych i chemicznych w sztabie dywizji na podstawie danych, otrzymanych z podległych jednostek oraz ze sztabu frontu /GO/;
- rozpoznanie skażeń i zakażeń;
- prowadzenie obserwacji wybuchów jądrowych przez zorganizowanie systemu posterunków obserwacji skażeń /wybuchów jądrowych/;
- 2 - kontrolę napromienienia i skażenia ludzi, techniki bojowej, środków materiałowych, wody i żywności;
- zaopatrywanie wojsk w środki ochronne;
- likwidacja skutków skażeń chemicznych i promieniotwórczych ludzi i sprzętu.

Przewidziany zakres zadań do wykonania przez pododdziały wojsk chemicznych był niejednokrotnie sprawdzany na ćwiczeniach z wojskami i szkieletoch w terenie. Ćwiczenia te wykazały /szczególnie ćwiczenia w ramach Układu Warszawskiego na terenie NRD - październik 1965 r./, że DPD posiada zbyt mało sił i środków, szczególnie do rozpoznania skażeń i kontroli dozymetrycznej. Poza tym, sprzęt nie w pełni odpowiada typowi i charakterowi działań dywizji powietrzno-desantowej.

2.1. Rozpoznanie skażeń

Rozpoznanie skażeń DPD prowadzi własnymi siłami i środkami w rejonie wyjściowym /w rejonie ześrodkowania, wyczekiwania i na drogach przegrupowania/ i po wylądowaniu podczas działań bojowych na tyłach nieprzyjaciela.

W okresie lądowania wojsk powietrzno-desantowych do samolotów, rozpoznanie skażeń prowadzi się siłami i środkami oddziałów jednostek lotniczych. W wypadku gdy na danym lotnisku nie ma pododdziału wojsk chemicznych jednostek lotniczych, roz-

poznanie prowadzi się siłami jednostek frontowych lub OTK.

Rozpoznanie skażeń podczas przelotu powinno prowadzić lotnictwo wykorzystując do tego celu zamontowane w samolotach przyrządy dozymetryczne.

Poszczególne zrzutowiska dla DPD powinny być rozpoznane uprzednio przez lotnictwo szczebla organizującego desant.

Dywizja powietrzno-desantowa dla zabezpieczenia przeprowadzenia rozpoznania skażeń promieniotwórczych i chemicznych w rejonie wyjściowym i po wylądowaniu, podczas działań bojowych na tyłach nieprzyjaciela powinna posiadać dostateczną ilość etatowych pododdziałów rozpoznania skażeń.

W obecnej organizacji, DPD posiada zbyt mało sił i środków do prowadzenia rozpoznania skażeń i kontroli dozymetrycznej. W każdym batalionie powietrzno-desantowym znajduje się organizacyjnie jedna drużyna rozpoznania skażeń w składzie czterech żołnierzy, która może jedynie rozwinąć posterunek obserwacji skażeń przy SD dowódcy batalionu i prowadzić jednocześnie obserwację wybuchów jądrowych. Brak jest sił i środków do prowadzenia kontroli dozymetrycznej sprzętu bojowego w bpd. Rozpoznanie skażeń chemicznych i promieniotwórczych w pododdziałach powierza się żołnierzom szturmowym. Pododdziały szturmowe obciąża się sprzętem rozpoznania skażeń chemicznych i promieniotwórczych.

Kompania chemiczna dywizji składa się z jednego plutonu rozpoznania skażeń /4 drużyny/ i jednego plutonu zabiegów specjalnych z ciężkim, nie przydatnym do zrzutów z samolotów sprzętem likwidacji skażeń. Szcupłość sił i środków nie pozwala w zasadzie na przydział drużynom rozpoznania skażeń z kchem do batalionów, gdyż w wypadku takiego przydziału, nie ma ktp prowadzić rozpoznania skażeń i obserwacji wybuchów jądrowych w rejonie SD dywizji, w rejonach ześrodkowania, załadowniczych i desantowania, oraz w rzucie kołowym.

Podczas ćwiczeń w ramach Układu Warszawskiego na terenie NRD /październik 1965 r./ przy obecnej organizacji wojsk chemicznych w 6 DPD - dla wykonania postawionych przed dywizją zadań ochrony przed skażeniami - po prostu zabrakło do tego celu pododdziałów rozpoznania skażeń mimo, że z plutonu zabiegów specjalnych dodatkowo zorganizowano cztery drużyny rozpoznania skażeń, działające pieszo.

Poza tym, zarówno w batalionach powietrzno-desantowych, jak i w innych oddziałach dywizji brak jest sił i środków do

przewodzenia kontroli dozymetrycznej stopnia napromienienia ludzi i stopnia skażenia sprzętu bojowego. Poza batalionami - w pozostałych jednostkach dywizji brak jest elementarnych pododdziałów rozpoznania skażeń, a w samodzielnych pododdziałach - instruktorów chemicznych. W sztabie dywizji - zbyt mały jest personel szefa zabezpieczenia chemicznego, do wprowadzenia oceny sytuacji skażeń promieniotwórczych i chemicznych.

Uwzględniając to, że DPD prowadzi rozpoznanie skażeń w zajmowanych rejonach organicznymi siłami i środkami, batalion powietrzno-desantowy etatowymi pododdziałami rozpoznania skażeń powinien być w stanie zorganizować jeden posterunek obserwacji skażeń oraz wydzielić jeden patrol rozpoznania skażeń. Nie przewiduje wykorzystania do tego celu nieetatowych drużyn z kompanii szturmowych, ponieważ jest to dodatkowe obciążenie żołnierzy - szturmowych, sprzętem rozpoznania skażeń, a z drugiej strony nie mamy pewności co do prawidłowego wykorzystania sprzętu specjalnego.

Podczas przegrupowania DPD całością sił do nowego rejonu, dywizja maszeruje po 1-2 marszrutach, natomiast podczas wykonywania marszu do rejonu załadowania, batalion maszeruje po jednej, oddzielnej marszrucie, na której rozpoznanie skażeń powinien prowadzić etatowy patrol batalionu. Marszuruty sztabu dywizji oraz marszrutę prowadzącą do lotniska, na którym mają lądować się pododdziały dywizyjne powinny być rozpoznane przez pododdziały rozpoznania skażeń, szczebla dywizji.

Jeśli dla dywizji powietrzno-desantowej wyznacza się 6-8 zasadniczych lotnisk, a dla batalionu jedno lotnisko, to domarsz do 3-4 lotnisk powinny zabezpieczyć pod względem rozpoznania skażeń siły i środki dywizji.

Na szczeblu dywizji etatowa ilość pododdziałów rozpoznania skażeń powinna zabezpieczyć:

- rozpoznanie skażeń w rejonach stanowisk dowodzenia dywizji;
- rozpoznanie marszrut i dróg dowozu i ewakuacji oraz rejonów ześrodkowania, załadowcze, lądowiska dla oddziałów specjalnych dywizji i ich rejonów działań;
- kontrolę stopnia skażenia żołnierzy oraz uzbrojenia i sprzętu bojowego;
- prowadzenia analizy chemicznej i radiometrycznej różnych próbek;
- rozpoznanie meteorologiczne przyziemnych warstw powietrza;

- rozpoznanie składów chemicznych i innych obiektów na terytorium przeciwnika;
- rozpoznanie dla potrzeb wojsk własnych miejscowych zasobów i urządzeń przydatnych do likwidacji skażeń chemicznych i promieniotwórczych.

Jest to tylko część zadań, ściśle specjalistycznych, do wykonania których siły i środki dywizyjne powinny być odpowiednio wyszkolone i zorganizowane. Poza tym przecież siły i środki dywizji w okresie przygotowawczym do desantowania - powinny zabezpieczyć remont sprzętu chemicznego i cechowanie przyrządów dozymetrycznych dla całej dywizji.

Podczas działania desantu na tyłach przeciwnika, poszczególne zrzutowiska w pierwszej kolejności mogą być rozpoznawane przez lotnicze, a dopiero po wylądowaniu desantu przez etatowy patrol rozpoznania skażeń. Jeżeli bpd ląduje na kilku zrzutowiskach lub poszczególne kompanie szturmowe działają na oddzielnych kierunkach, wówczas każda z nich prowadzi rozpoznanie skażeń samodzielnie. Stąd minimalna potrzeba posiadania w bpd co najmniej dwóch drużyn rozpoznania skażeń. Pododdziały rozpoznawcze dywizji mogą być zrzucone poza granicami rejonu lądowania dywizji, wynika z tego konieczność posiadania w każdej kompanii rozpoznawczej dywizji - jednej drużyny rozpoznania skażeń.

Potrzebna ilość etatowych sił dla realizacji rozpoznania skażeń w działaniach bojowych DPD przedstawiona jest w poniższej tabeli.

Lp.	Z a d a n i a	Jednostka organizująca		Potrzebna ilość drużyn rozpoznania skażeń	
		patalion powietrzno-desantowy	DPD	na bpd	dywizyjnych
1	2	3	4	5	6
1	1. W rejonie wyjściowym				
	a/ W rejonie ześrodkowania i wyczekiwania: - prowadzenie obserwacji skażeń i wybuchów jądrowych w rejonach SD i KSD	x	x	1	2
	b/ -prowadzenie rozpoznania skażeń w swoich rejonach /siły i środki dywizyjne w pododdziałach specjalnych dywizji nie posiadających etatowych drużyn rozpoznania skażeń	x	x	1	4

1	2	3	4	5	6
	<p>b/ Podczas przegrupowania DPD do rejonu załadunku /na lotnisko załadunkowe/</p> <p>- prowadzenie obserwacji skażeń i wybuchów jądrowych</p> <p>- prowadzenie rozpoznania skażeń na marszrutach /bpd -na jednej, siły dywizji na 3-4 marszrutach/</p>	x	x	1	2
		x	x	1	3-4
2.	<p><u>Podczas prowadzenia działań bojowych na tyłach przeciwnika</u></p> <p>a/ Prowadzenie obserwacji skażeń i wybuchów jądrowych</p> <p>b/ Prowadzenie rozpoznania skażeń i kontroli dozymetrycznej</p> <p>- na kierunku i w rejonie działania bpd /często mogą być dwa kierunki lub rejony działania/</p> <p>- na marszrutach, lądowiskach oddziałów specjalnych dywizji i ich rejonów działań</p> <p>c/ Rozpoznanie składów chemicznych i innych obiektów na terytorium przeciwnika</p> <p>d/ Prowadzenie analizy chemicznej i radiometrycznej różnych próbek</p>		x		2
		x		2	
			x		2-3
			x		1-2
			x		1

W n i o s k i:

1. Z zakresu zadań, jakie pododdziały chemiczne mogą wykonywać, wynika potrzeba posiadania etatowych pododdziałów rozpoznania skażeń w batalionach powietrzno-desantowych.
2. Dla zabezpieczenia potrzeb wynikających z zakresu zadań rozpoznania skażeń w rejonie wyjściowym oraz podczas prowadzenia działań bojowych na tyłach przeciwnika; bpd powinien posiadać co najmniej dwie, a DPD 6-7 etatowych drużyna rozpoznania skażeń.

2.2. Likwidacja skażeń

Skażenia, jak już poprzednio wspomniano, zagrażają DPD szczególnie w okresie przygotowawczym, gdy wojska znajdują się w rejonie wyjściowym. Oddalenie tych rejonów od wojsk armii pierwszego rzutu wynosić może 300-600 km. Jednostki wojsk chemicznych armii lub Frontu przeznaczone do prowadzenia zabiegów specjalnych, znajdować się będą na kierunkach i w pobliżu działania ogólnowojskowych ZT. Ostateczna decyzja do wysadzenia

desantu powietrznego sprecyzowana będzie w zależności od rozwoju działań zaczepnych wojsk lądowych. Wobec tego oddziały zabezpieczające, w początkowej fazie operacji wykorzystywane będą przede wszystkim do udzielania pomocy związkom taktycznym i operacyjnym pierwszego rzutu. Z tego też względu w rejonie wyjściowym DPD może nie być oddziałów wojsk chemicznych przeznaczonych do likwidacji skażeń.

Odkażanie dróg i podejść, jeśli to będzie konieczne w rejonie wyjściowym DPD prowadzić mogą pododdziały chemiczne jednostek OTK względnie frontowe.

Podczas działań na tyłach przeciwnika zabiegi specjalne mogą być prowadzone tylko etatowymi środkami, znajdującymi się bezpośrednio przy żołnierzu i sprzęcie bojowym /JPP, EZS, JZS/. Sprzęt ciężki plutonu zabiegów specjalnych /3 szt. instalacji ARS, instalacja DDA, zestaw M-800 na samochodzie Star-66/, pozostaje zwykle w rzucie kołowym, w oderwaniu od wykonujących główne zadanie sił dywizji z uwagi na to, że nie może być desantowany, nie nadaje się na wyposażenie dywizji powietrzno-desantowej.

W ćwiczeniach w Armach Układu Warszawskiego na terenie NRD /październik 1965 r./ sprzęt ciężki plutonu zabiegów specjalnych nie był wykorzystany w ćwiczeniach, z powodu jego nieprzydatności zarówno do desantowania, jak i do przewozu w rzucie lądowym.

Wobec powyższego dywizja powietrzno-desantowa w rejonie zadań bojowych na tyłach nieprzyjaciela pozbawiona jest sprzętu do prowadzenia całkowitych zabiegów sanitarnych i specjalnych. Tym samym nie ma możliwości prowadzenia całkowitych zabiegów sanitarnych ludzi i udzielania pomocy pododdziałom dywizji w przeprowadzeniu całkowitych zabiegów specjalnych.

O ile wysokie tempo współczesnych działań zaczepnych jest jednym z ważniejszych czynników powodzenia operacji, to odtworzenie gotowości bojowej DPD po skażeniu jej pyłem promieniotwórczym i środkami trującymi powinno być przeprowadzone w możliwie jak najkrótszym czasie, szczególnie podczas skażenia ST typu "Vx" i sarin.

Czas przeprowadzenia zabiegów specjalnych można będzie skrócić, przede wszystkim poprzez wprowadzenie na wyposażenie każdego pojazdu mechanicznego zestawu zabiegów specjalnych /EZS/, co pozwoli na samodzielne przeprowadzenie całkowitych zabiegów specjalnych tego pojazdu, a dla zabiegów sanitarnych ludzi, w każdej kompanii /baterii/ proponuje się posiadanie niewielkiego zestawu.

Eliminuje to czas potrzebny na demarsz pododdziałów zabiegów specjalnych do miejsca pracy oraz czas potrzebny na organizację. Oprócz tego, to nie powoduje zgromadzenia sprzętu bojowego i ludzi w miejscu prowadzenia zabiegów specjalnych.

Po drugie, przyspieszenie przeprowadzenia zabiegów specjalnych osiąga się także w wyniku zmniejszenia czasu rozwijania przyrządów zabiegów specjalnych w stosunku do maszyn specjalnych typu ARS, IRSI IDA. Natomiast jeśli chodzi o sam proces odkażania lub dezaktywacji to dla osiągnięcia całkowitego unieszkodliwienia skażenia należy ściśle przestrzegać normy czasu i ilości zużycia roztworów.

Uwzględniając powyższe, a szczególnie wyposażenie pododdziałów w sprzęt do zabiegów specjalnych i sanitarnych, wszystkie pododdziały dywizji będą samodzielne w zakresie prowadzenia całkowitych zabiegów specjalnych i sanitarnych. Dlatego też, nie widzimy potrzeby posiadania dywizyjnego pododdziału do prowadzenia zabiegów specjalnych i sanitarnych, tym bardziej jeśli uwzględnimy charakter i specyfikę działań dywizji powietrzno-desantowej.

Dla zaopatrzenia zużytych i zmiany uszkodzonych zestawów do zabiegów specjalnych, widzimy celowość posiadania w tyłach dywizji, w batalionie zaopatrzenia i remontu 1-2 zestawy na samochodzie GAZ-69 złożone ze zbiornika o pojemności 150-200 l i 10 IZS /ewentualnie mogą to być przyczepy dwuosiowe holowane przez samochody osobowo-terenowe/. Taki zestaw na samochodzie oraz odpowiednia ilość pakietów PChW-3 i SF-0,06 w zależności od potrzeby można będzie desantować na platformie towarowej i następnie łatwo dowieźć do wskazanego ^{rejonu} miejsca. Poza tym zestaw taki na samochodzie może z powodzeniem być wykorzystany do zabiegów specjalnych na rzucie kołowym.

W n i o s k i :

1. W DPD należy zrezygnować z utrzymywania pododdziałów zabiegów specjalnych i sanitarnych, wyposażonych w sprzęt nieprzydatny do desantowania.
2. System i metody prowadzenia zabiegów specjalnych powinien polegać na usamodzielnieniu pododdziałów i elementarnych jednostek sprzętowych. Można to osiągnąć przez wyposażenie każdej ciężkiej jednostki sprzętowej w zestawy samochodowe typu IZS lub EZS. Ponadto należałoby posiadać w tyłach DPD odwód środków zabiegów specjalnych przystosowany do desantowania metodą zrztu.

3. Propozycje struktury organizacyjnej pododdziałów wojsk chemicznych oraz wyposażenie w sprzęt chemiczny pododdziałów DPD

Z zadań, jakie pododdziały wojsk chemicznych mają wykonywać, wynika ich organizacja.

3.1. W związku z zadaniami rozpoznania skażeń w DPD należałoby posiadać:

- w batalionach powietrzno-desantowych - dwie drużyny rozpoznania skażeń na lekkich samochodach terenowych przystosowanych do rozpoznania skażeń ;
- w batalionie lub kompanii rozpoznawczej - drużynę rozpoznania skażeń;
- w pułkach powietrzno-desantowych /przy pułkowej organizacji DPD/ - pluton rozpoznania skażeń w składzie czterech drużyn rozpoznania skażeń na lekkich samochodach terenowych, przystosowanych do rozpoznania skażeń. Pluton o takiej organizacji może wykonywać następujące zadania:
 - jedna drużyna rozpoznania skażeń - rozwija posterunek obserwacji wybuchów jądrowych i skażeń przy SD decy pułku;
 - trzy drużyny rozpoznania skażeń - zabezpieczają rozpoznanie na trzech kierunkach działania pułku w wypadku działań poszczególnymi kompaniami.
- w dywizji powietrzno-desantowej proponuje się zorganizować pluton rozpoznania skażeń w następującym składzie:
 - dowództwo plutonu;
 - cztery - sześć drużyn rozpoznania skażeń. x/

Drużyny rozpoznania skażeń przewiduje się wykorzystać:

- do rozwinięcia posterunków obserwacji wybuchów jądrowych i skażeń w rejonach SD dywizji;
- do prowadzenia rozpoznania na korzyść jednostek dywizyjnych /za wyjątkiem pułków, bpd i brozp lub krozp, w których proponuje się zorganizować organiczne pododdziały rozpoznania skażeń/;
- do prowadzenia kontroli dozymetrycznej w oddziałach i pododdziałach dywizji;
- przydzielenie jednej drużyny do dyspozycji kwatermistrza, która między innymi powinna zabezpieczyć pod względem rozpoznania skażeń, rzut kołowy.

x/ Cztery drużyny przy organizacji pułkowej DPD i sześć drużyn przy organizacji batalionowej DPD.

Drużyny rozpoznania skażeń proponuje się wyposażyć w samochody GAZ-69 /RS o standardowym wyposażeniu /typ desantowy/

- 3.2. W celu realizacji zadań zabezpieczenia ochrony oddziałów i pododdziałów dywizji przed skażeniami, a mianowicie
- koordynacji i prowadzenia szkolenia żołnierzy w zakresie ochrony przed skażeniami;
 - prognozowania skażeń chemicznych, kierowania rozpoznaniem skażeń i ich oceną;
 - zaopatrzenia /wyposażenia/ oddziałów i pododdziałów dywizji w środki indywidualnej ochrony przed skażeniami oraz w sprzęt rozpoznania i likwidacji skażeń chemicznych i promieniotwórczych.

Proponuje się następującą organizację aparatu kierowniczego i zaopatrzenia wojsk chemicznych dywizji.

W składzie dywizji:

- szef zabezpieczenia chemicznego dywizji;
 - pom. szefa zabezpieczenia chemicznego.
- Dywizyjny punkt zaopatrzenia:

- kierownik magazynu chemicznego;
- St. mechanik sprzętu chemicznego .

Warsztat naprawy sprzętu chemicznego i dozymetrycznego proponuje się posiadać w tyłach dywizji.

W pułkach /dywizja o organizacji pułkowej/:

- szef zabezpieczenia chemicznego pułku;

W batalionach powietrzno-desantowych /dywizja o organizacji batalionowej/:

- st. instruktor chemiczny.

W kompaniach szturmowych /samodzielnych batalionach, dywizjonach/ - instruktor chemiczny.

Do obowiązków instruktora chemicznego może należeć:

- nadzór nad gotowością ochrony przed skażeniami kompanii /batalionu/;
- prowadzenie kontroli stopnia napromienienia, stopnia skażenia żołnierzy i sprzętu bojowego kompanii /batalionu/;
- wykonywanie pomiarów dozymetrycznych;
- organizowanie i kierowanie pracami zabiegów specjalnych i sanitarnych;
- określanie dopuszczalnego czasu przebywania w terenie skażonym;

Ogólną strukturę proponowanej organizacji wojsk chemicznych w DPD przedstawia załącznik nr 1 i 2.

3.3. Proponowane wyposażenie pododdziałów DPD w sprzęt i środki chemiczne.

Nazwa sprzętu	Przeznaczenie	Normy należności
Maska przeciwgazowa /filtrująca/	Ochrona dróg oddechowych przed ST, SB i pyłem promieniotwórczym.	Na 100 % żołnierzy
Indywidualny pakiet przeciwichemiczny /IPP/	Do przeprowadzenia częściowych zabiegów sanitarnych	Po dwa pakiety na każdego żołnierza
Indywidualny pakiet odkażający /PCHW-0,13/	Do przeprowadzenia częściowych zabiegów specjalnych osobistego uzbrojenia	Po dwa pakiety na każdego żołnierza
Plaszcz, pończochy i rękawice ochronne	Do ochrony powierzchni całego ciała przed skażeniem	Po jednym komplecie na każdego żołnierza
Przyrząd rozpoznania chemicznego	Do indykacji środków trujących	Po jednym przyrządzie na: krozp, ksz bzaop i transp.
Rentgenoradiometr	Do pomiarów natężenia promieniowania /mocy dawki/, pomiarów stopnia skażenia powierzchni przedmiotów skażonych substancjami beta-gamma aktywnymi i do ładowania komór jonizacyjnych	Po jednym na każdą kompanię /baterię/
Zestaw komór jonizacyjnych	Do określenia indywidualnej sumarycznej dawki promieniowania gamma	Z rozliczenia po jednej komorze jonizacyjnej DKP-50 na każdego żołnierza
Zestaw zabiegów sanitarnych /typu wz. KSO/x	Do zabiegów sanitarnych ludzi	Jeden komplet na każdą kompanię

W celu zabezpieczenia pododdziałów w środki niezbędne do prowadzenia likwidacji skażeń na okres działania na tyłach nieprzyjaciela należy przewidywać po dwa pakiety IPP i PCHW-0,13 na każdego żołnierza; na każdy pojazd mechaniczny /IZS lub EZS/, dwa pakiety PCHW-3 i cztery pakiety SF-0,06. Przydzielone na ten okres w/w pakiety pozwolą na dwukrotne przeprowadzenie częściowych zabiegów sanitarnych ludzi oraz na dwukrotne przeprowadzenie zabiegów specjalnych desantowanego sprzętu bojowego i transportu.

x/ Techniczeskije sredstva dezaktywacji, degazacji i dezynfekcji
Wojennaja Akademia Chimiczeskoj Zaszczity, Moskwa - 1967
str. 9 - 16.

Proponowane wyposażenie pododdziałów i oddziałów DPD w sprzęt i środki chemiczne pozwala na samodzielne wykonywanie prac związanych z ochroną wojsk przed skażeniami już na szczeblu każdej kompanii, co w pełni odpowiada specyfice i charakterowi działań DPD. Nie wdając się w szerokie uzasadnienie powyższego można powiedzieć, że tak wyposażona kompania w sprzęt i środki do rozpoznania i likwidacji skażeń jest w stanie samodzielnie prowadzić kontrolę dozymetryczną napromienienia ludzi, kontrolę stopnia skażenia ludzi i sprzętu bojowego, całkowite zabiegi specjalne sprzętu bojowego i wyposażenia oraz częściowe zabiegi sanitarne ludzi. Należy przy tym podkreślić, że częściowe zabiegi sanitarne po skażeniu środkami trującymi typu fosforoorganicznego /Vx, sarin/ powinny być podstawowymi i zasadniczymi, ponieważ nie zneutralizowane środki typu Vx na odkrytej powierzchni ciała w czasie do 3-5 minut po skażeniu mogą spowodować porażenie różnego stopnia, a nawet zejścia śmiertelne. Proponowany w kompanii zestaw do zabiegów sanitarnych ludzi przewidziany jest przede wszystkim do zmywania substancji promieniotwórczych.

4. Krótką oceną sprzętu chemicznego

Dywizja powietrzno-desantowa - zgodnie z jej zasadami wykorzystania i działania powinna być wyposażona w sprzęt nadający się do transportu drogą powietrzną i zrzutu. W tym też celu w 6DPDP prowadzone były niejednokrotnie zrzuty sprzętu będącego na jej wyposażeniu.

Doświadczalne zrzuty sprzętu wojsk chemicznych w 6 DPDP wykonywane w dniach 27-30.09.1965 r. pozwoliły na wyciągnięcie szeregu wniosków dotyczących wyposażenia jednostek powietrzno-desantowych w sprzęt chemiczny.

W doświadczalnym zrzucie zaplanowano i wykonano zrzuty sprzętu i skoki ze sprzętem.

a/ Drużyna rozpoznania skażeń /dca st. zwiadowca, zwiadowca, kierowca/ - 4 żołnierzy, z wyposażeniem: - nałożona odzież L-2. maska giaz przy boku, rękawice za pasem.

Sprzęt rozpoznania skażeń chemicznych i promieniotwórczych w zasobnikach GK-30-2:

- indykator DP-63A	- 2 szt;
- rentgenometr D-08	- 2 "
- radiometr RBGT-62	- 2 "
- PChW-54	- 2 "
- komplet meteorologiczny Tretiakowa /bez tyczek/	- 1 szt.;
- zestaw do pobierania prób	- 1 szt;

- zestaw do pobierania prób - 1 szt.;
 - radiostacja R-105 ze źródł. zasil. - 1 kompl;
 - zapasowe źródła zasilania do radiostacji R-105 - 1 kompl.
- Inny wariant zrzutu drużyny rozpoznania skażeń - sprzęt ze skoczkiem spadochronowym bez zasobnika.

Drużyna rozpoznania skażeń - 4 żołnierzy z wyposażeniem - nałożona odzież L-2, maska pgaz przy boku, rękawice za pasem.

Sprzęt rozpoznania skażeń chemicznych i promieniotwórczych przy boku:

- indykator DP-63 A /dca drużyny/;
- PChW-54 /st.zwiadowca/;
- radiometr RBOT-62 /zwiadowca/;
- kolorymetr polowy /kierowca/;
- IPP /przy masce pgaz/ - po 1 szt.

b/ Pluton szturmowy - 24 żołnierzy z wyposażeniem:

- Nałożone płaszcze OP-1 i pończochy ochronne, maska pgaz przy boku, rękawice za pasem, indywidualne pakiety IPP - po 1 szt. na cały stan osobowy.

Po wykonanym zrzucie sprzętu w zasobnikach, zebraniu i rozpakowaniu zasobników okazało się, że na wyżej wymienioną ilość zrzuconych - był niesprawny tylko 1 radiometr D-08, który posiadał odłączony przewód w komorze zasilania przy wtyczce. Żadnych potłuczeń, wgłęci innych uszkodzeń mechanicznych sprzętu nie stwierdzono.

Skoki żołnierzy, ubranych w odzież L-2, płaszcze OP-1, ze sprzętem chemicznym w futerałach przy boku wykazały:

- wypadki gorszego niż normalnie samopoczucia żołnierzy, ubranych w odzież L-2 i płaszcze OP-1, zarówno w czasie wyczekiwania na załadowanie do samolotów, jak i w czasie lotu samolotem;
- po opuszczeniu samolotu przez skoczka, odpinanie się zapięć pasków płaszcza OP-1 w strugach powietrza;
- trudności w równym ustawieniu nóg bezpośrednio przed lądowaniem przy nałożonych pończochach i odzieży L-2;
- poślizgi butów wewnątrz kaloszy, pończoch i odzieży L-2 w czasie lądowania.

Żaden egzemplarz sprzętu rozpoznania chemicznego i dozymetrycznego nie został uszkodzony.

Zrzuty samochodów Gaz-69/RS wykonywane były na platformie P-127 ze spadochronem. Na podstawie wykonanych zrzutów zostały wyciągnięte następujące wnioski:

- sprzęt rozpoznania skażeń chemicznych i promieniotwórczych, będący na wyposażeniu 6 PDPD nadaje się do zrzutu: przy skoczku, w zasobnikach GR-30-2 jak i w samochodzie Gaz 69/RS pod warunkiem, że zostanie dodatkowo należycie opakowany;
- skoki w odzieży ochronnej L-2 i płaszczach OP-1 z założonymi pończochami są możliw^e i mimo gorszego samopoczucia żołnierzy mogą być wykonywane ;
- ciężki sprzęt do zabiegów specjalnych i sanitarnych taki jak ABS i MA-53 nie nadają się do załadowania na samoloty a tym samym i do desantowania.

Dla prowadzenia zabiegów specjalnych sprzętu bojowego znajdującego się na wyposażeniu dywizji powietrzno-desantowej i zabiegów sanitarnych ludzi potrzebeⁿ są zestawy o małych rozmiarach, takie, które mogą być desantowane razem ze sprzętem. Zestawy do zabiegów specjalnych wz. IZS /EZS/ odpowiadają wymogom stawianym przed tego rodzaju sprzętem i nadają się na wyposażenie DPD.

Do prowadzenia całkowitych zabiegów sanitarnych nie posiadamy odpowiedniego sprzętu tj. takiego, który mogłby być wykorzystany w działaniach DPD. Specyfika wykorzystania i działania pododdziałów powietrzno-desantowych, szczególnie na tyłach nieprzyjaciela, uzasadnia potrzebę posiadania zestawów zabiegów sanitarnych w każdej kompanii, co najmniej jednego kompletu. Proponowany zestaw zabiegów sanitarnych powinien nadawać się do desantowania /zrzutu/, do przenoszenia przez dwóch żołnierzy, szybkiego montowania, podgrzewania wody, powinien posiadać małe wymiary i wydajność w zakresie prowadzenia zabiegów sanitarnych na 20 ludzi na godzinę.

Zestaw zabiegów sanitarnych o zbliżonych wymaganych parametrach taktyczno-technicznych znajduje się na wyposażeniu każdego plutonu w Armii Radzieckiej. Nazwa rosyjska tego zestaw^u brzmi "Komplekt sanitarnoj obrabotki licznowo sostawa". Komplet ten posiada przepustowość 10-12 ludzi w ciągu jednej godziny. Czas rozwijania zestawu wynosi 8-10 minut. Waga całego zestawu 40 kg. Woda podgrzewana jest gazami spalinowymi wozów bojowych /samochodów/ do temperatury 38 - 42° C. Część gazów spalinowych wykorzystuje się do wytworzenia ciśnienia w pojemniku, podania wody z pojemnika do wymiennika ciepła i dalej do siatek myjnych.

Uważam, że wprowadzenie na wyposażenie DPD rentgenoradiometru nie wymaga dodatkowego uzasadnienia tymbardziej, że następuje on trzy dotychczasowe przyrządy dozymetryczne. W Wjskach

powietrzno-desantowych ma to duże znaczenie, ponieważ wszystek sprzęt drużyny rozpoznania skażeń może w tym wypadku być desantowany ze skoczkiem spadochronowym bez zasobnika.

W wojskach powietrzno-desantowych niemałe znaczenie posiadają małogabarytowe maski przeciwgazowe, szczególnie podczas skoku i działania na tyłach nieprzyjaciela. Zmniejszenie pojemności i wagi obecnego kompletu maski o wielkość pochłaniacza oraz sposobu jego podłączenia /miejsca noszenia/ w znacznym stopniu ułatwi żołnierzowi wykonywanie podstawowego zadania.

Literatura:

1. Broń jądrowa /podręcznik/ MON - 1964 r.
2. Biuletyn Informacyjny Nr 3 /77/ MON czerwiec - 1966 r.
3. Techniczeskije sredstva dezaktywacji, degazacji i dezynfekcji. Wojskennaja Akademia Chimiczeskoj Zaszczity, Moskwa - 1967 r.
4. Sprawozdanie z rzutów sprzętu wojsk chemicznych z samolotów AN-2 w 6 PDPD i ćwiczeń prowadzonych w dniach 25-30.09.1965 r.
5. Zebrane materiały z ćwiczeń 6 PDPD, w których brałem udział w roli obserwatora i rozjemcy w latach 1965 i 66 r.

Załączniki:

1. Ogólna struktura proponowanej organizacji wojsk chemicznych w DPD /DPD o organizacji batalionowej/.
2. Ogólna struktura proponowanej organizacji wojsk chemicznych w DPD /DPD o organizacji pułkowej/.

Odbito w 6 egz.

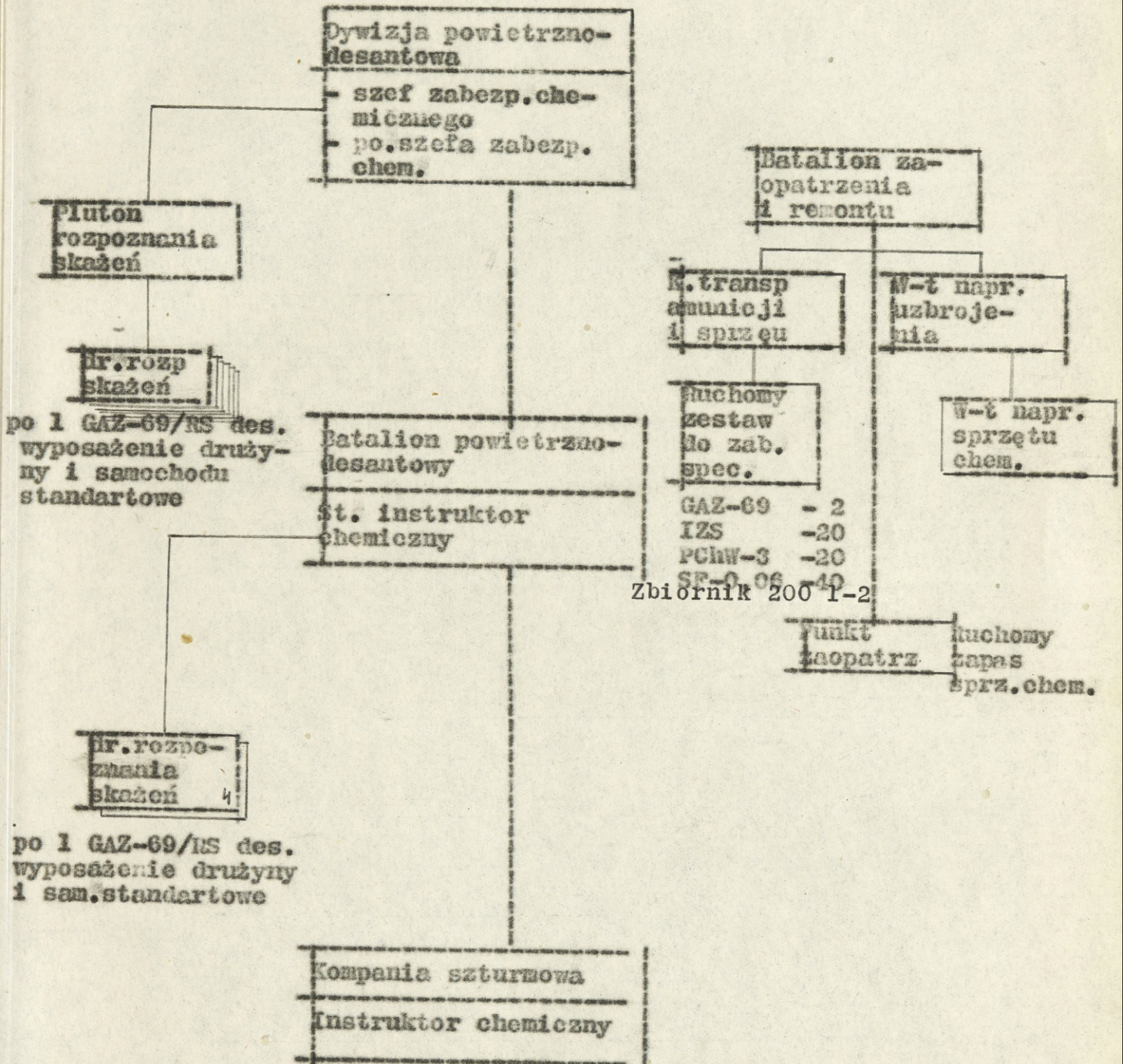
OPRACOWAŁ

Egz. nr 1-5 Bibl. Tajna
Wyk. ppłk Nawrocki
Druk. ZU
Nr ks. 050/089/WW
Nr brudn. 9/07/68
Kor. H.M.

ppłk inż. dr K. NAWROCKI

Załącznik nr 1

Ogólna struktura proponowanej organizacji wojsk chemicznych
w DPD /organizacja batalionowa/

Załącznik nr 2

Ogólna struktura proponowanej organizacji wojsk chemicznych
w DPD /organizacja pułkowa/

